

Ala xa masenyi
Annabi Pɔlu naxan sebe
Kolos ɗanxaniyatɔe nama
ma
Masenyi nde yi Kitaabui xa
fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Isa xa xɛera Pɔlu naxan sebe Isayankae ma naxee nu sabatixi Kolosi taa kui. Pɔlu mu nu findixi kawandila singe xa ra naxan Isa xa fe masen e be, kɔnɔ a e kolon Rɔma ne, a nu na geeli dennaxe. Ala Xaxili Seniyenxi naxa masenyi nde fi Pɔlu ma Kolosikae be, a nun Isayankae birin be naxee nu sa fama lude dunja bende fupi fari. Yi Kitaabui kui, mixi nɔma lonni gbege sɔɔde Isa xa fe ma a nun Isayankae jere ki xa fe ma.

Ala xa won mali a xa masenyi saabui ra alako won xa seewe sɔɔ dunja ma, won man xa seewe sɔɔ aligiyama. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Pɔlu naxan sebe
Kolos ɗanxaniyatɔe nama
ma

Xɛebui

¹ N tan Pɔlu nan yi ki, Ala a ragirixi naxan xa findi Isa xa xɛera ra. Muxu nun Timote nan yi bataaxe sebefe ² wo tan ma, Kolosikae seniyentɔee. Wo bara findi n ngaxakerenyi

danxaniyatɔɛ ra barima wo laxi Ala xa Mixi Sugandixi ra. Won Baba Ala xa hinne nun bɔɲɛsa fi wo ma.

Pɔlu Kɔlɔsikae tantufe

³ Muxu bara Ala tantu, won Marigi Isa Baba. Muxu Ala maxandima wo bɛ temui birin. ⁴ Muxu yi nan mɛxi, wo bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma, wo man bara Ala xa seniyeɲtɔɛ birin xanu. ⁵ Wo xaxili tixi fe ra Ala naxan nagataxi wo ya ra koore ma. Wo xa danxaniya nun wo xa xanunteya kelima na nan ma. Wo bara na birin mɛ Ala xa nɔndi kui naxan findixi xibaaru fanyi ra. ⁶ Na xibaaru fanyi bara findi geeni ra dunɲa birin bɛ. A man bara findi geeni ra wo bɛ wo Ala xa hinne yati kolonxi temui naxɛ. ⁷ Won ngaxakerenyi, muxu waliboore Epafirasi nan wo xaranxi na nɔndi ra. A bara findi Ala xa Mixi Sugandixi xa walike tinxinxi ra wo bɛ. ⁸ A bara a masen muxu bɛ a wo mixi xanuma Ala Xaxili Seniyeɲxi saabui ra.

Pɔlu Kɔlɔsikae ralimaniyafe

⁹ Na nan a toxi, muxu fan, kafi muxu naxa na kolon, muxu Ala maxandife nɛ wo bɛ temui birin, a xa fahaamui nun xaxili fanyi fi wo ma alako wo xa Ala sago kolon a fanyi ra. ¹⁰ Wo xa wo ɲɛɛ alɔ won Marigi wama a xɔn ma ki naxɛ. Wo xa fe fanyi mɔɔli birin naba. Wo xa Ala kolon a fanyi ra. ¹¹ Wo xa senbɛ sɔtɔ a xa senbɛ magaaxuxi saabui ra, alako wo xa wo tun nabɛxi, wo man xa diɲɛ, ¹² wo man xa Baba Ala tantu sɛɛwɛ kui. A bara a ragiri wo xa nɔ seniyeɲtɔɛɛ kɛ sɔtɔde naiyalanyi kui. ¹³ A bara won namini

Sentane xa nɔɛ bun ma, naxan findixi dimi ra, a won naso a xa Di xanuxi xa mangeya niini bun ma. ¹⁴ Na di bara won xunsara, a bara won ma yunubie xafari.

Ala xa Mixi Sugandixi

¹⁵ Ala mu toma, kɔnɔ a xa Di findixi a misaali nan na. Daali birin fisamante nan a ra. ¹⁶ A tan nan se birin daa, naxan na koore ma, naxan na bɔxi ma, naxan toma, naxan mu toma, mangɛɛ, yaamaritɔɛɛ, nɔlae, senbɛmae. Na birin daaxi a saabui nan na, na birin daaxi a yetɛ nan bɛ. ¹⁷ Beenun se keren xa daa, a tan nu na. A birin na na a tan nan saabui ra. ¹⁸ Danxaniyatɔɛ pama xunyi na a tan nan na. Na luma nɛ alo a fate yati yati. A tan nan na fe birin fɔlɛ ra. A tan nan singe rakeli faxɛ ma, alako a xa findi dunɔpa fisamante ra. ¹⁹ A naxa rafan Ala ma a xa Isa rakamali Ala xa fe birin na. ²⁰ A man bara tin fe birin masode a ra a xa Di xa faxɛ saabui ra. Bɔnɛsa xa lu Ala nun dunɔpa birin tagi, naxan na koore nun bɔxi ma. Na lanyi bara lu e tagi Ala xa Di wuli saabui ra, naxan banban wuri magalanbuxi ma.

²¹ Singe ra, wo tan nun Ala, wo tagi nu ikuya. A yaxuie yati yati nan nu na wo ra, barima wo nu fe paaxie maɔɔxunma, wo man nu e rabama. ²² Kɔnɔ yakɔsi, lanyi bara lu wo tagi Ala xa Di xa faxɛ saabui ra, alako wo xa seniyeɔn, wo xa ti Ala ya i, tantanyi nun marakɔrɔsi yo mu na wo ma sɔnɔn. ²³ Kɔnɔ a lanma nɛ wo xa danxaniya xa sabati, a xa senbɛ sɔtɔ, alako wo naxa makuya fe fanyi ra naxan nagataxi wo bɛ Ala xa xibaaru fanyi saabui ra. Na xibaaru fanyi wo naxan

mexi, a masenxi ne dunija birin be. N tan yati walima na nan ma.

Polu xa wali

²⁴ Yakosi, n bara jalexin n tɔɔɔfe ma wo xa fe ra. N yete yati fama Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa tɔɔɔe rakamalide danxaniyatɔe nama xa fe ra, naxan luxi alɔ a fate. ²⁵ N bara findi danxaniyatɔee nama xa walike ra. Ala bara n xee n xa a xa masenxi birin tagi raba wo be. ²⁶ Na gundo nu nɔxunxi ne mixi birin ma, kabi temui xonnakuye. Kɔnɔ yakosi, Ala bara na masen a fiixe ra a xa seniyentɔee birin be. ²⁷ A waxi ne na gundo xa masen e be si birin tagi, e xa a xa nɔɔe tofanyi to. Na gundo nan yi ki, Ala xa Mixi Sugandixi na wo i, a tan nan nɔxi a niyade wo xa a xa nɔɔe sɔɔ. ²⁸ Muxu Ala xa Mixi Sugandixi nan ma fe masenma adamadi birin be. Muxu e birin xaranma ne lonni ra, alako mixi birin xa kamali Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra. ²⁹ Na nan a toxi, n na walife Isa senbe ra, naxan n malima a fanyi ra.

2

¹ Wo xa a kolon n na gere masofe wo be, n na gere masofe Layodiseyakae nun danxaniyatɔe birin be, naxee n kolon kɔnɔ e mu n toxi sinden. ² N na gere maso kui alako wo bɔne xa limaniya, wo xa boni wo bore ra xanunteya kui, wo man xa xaxili fanyi sɔɔ. Na kui, wo nɔma ne Ala xa gundo kolonde. Na gundo findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na. ³ Lonni fanyi nun fe kolonyi nɔxunxi Isa nan ma fe kui.

⁴ N na falaxi ne, alako mixi yo naxa no wo madaxude woyenyi tofanyie ra. ⁵ N makuya wo ra, kono n bone na wo seeti ma. N bara jalexin, barima wo na jerefe a fanyi ra wo xa danxaniya kui. Wo mu Ala xa Mixi Sugandixi bepinma fefe ma.

Polu Kolosikae ralimaniyafe a firin nde

⁶ Wo to bara tin wo Marigi Isa xa fe ra, Ala xa Mixi Sugandixi, wo lan ne wo xa bira a foxo ra. ⁷ Isa xa lu wo be alo sanke na sansi be ki naxe. A xa lu wo be alo fanye, banxi tima naxan fari. Wo xa danxaniya xa sabati alo muxu wo xaranxi ki naxe. Wo xa Ala tantu temui birin. ⁸ Wo naxa a lu mixi yo xa wo madaxu woyenyi joxunme ra. Na wulee findixi adamadi xa mapoxunyi nan na. Na fatanxi dunipa fe nan na. A mu kelixi Ala xa Mixi Sugandixi xa ma feo!

Isa Marakisima

⁹ Ala xa fe kepa birin na Isa yi ra. ¹⁰ Wo fan bara kamali Isa saabui ra, naxan findixi mange ra. Mangeya birin nun senbe mooli birin na a bun ma.

¹¹ Isa bara wo sunna, kono a mu a rabaxi a adama ki xa ma. A mu sese ba wo fate ma. A wo sunna ki naxe, a wo sondonyi nan kui ixaxi.

¹² Wo bara wo xunxa ye xora. Na bara maniya alo wo nun Isa bara ragata gaburi keren kui. Na xanbi wo fan bara keli ye xora alo Isa kelixi gaburi kui ki naxe. Na birin nabaxi ne barima wo bara la Ala senbe ra, naxan Isa rakelixi faxe ma. ¹³ Wo nu luxi ne alo faxamixie, wo xa

yunubie xa fe ra nun wo xa sunnatareya xa fe ra, kɔnɔ Ala bara wo rakisi Isa saabui ra. A bara diɲe won ma yunubi birin ma. ¹⁴ Kalamui naxan nu seɓexi won xili ma, naxan nu noma won ma fe kanade, a bara na ba na a mabanbanfe wuri magalanbuxi ma. ¹⁵ Na kui, Ala bara nɔ mangɛya nun senɓe mooli birin na dunɲa birin ya xɔri, naxee fatanxi Sentane ra, a naxa xunnakeli soto na wuri magalanbuxi saabui ra.

Xaranyi naxan findixi wule ra

¹⁶ Awa, wo naxa tin mixi yo xa kiiti jaaxi sa wo ma wo xa donse nun minse xa fe ra, sali xungbee xa fe ra, kike neene sali xa fe ra, xa na mu malabu loxoɛ xa fe ra. ¹⁷ Na birin findixi fe fanyi tonxuma nan na. A nu wama Ala xa Mixi Sugandixi xa fe nan masenfe won ɓe, naxan findixi nɔndi yati ra. ¹⁸ Wo naxa tin mixi yo xa wo xa xunnakeli ba wo yi ra. Mixi ndee katama ne na rabade. A luma alɔ e e yete nan magoroma, kɔnɔ wule na a ra. A luma alɔ e tan nun malekee Ala nan batuma, kɔnɔ na fan wule nan a ra. E birama laamatunyie foxo ra, kɔnɔ e e yete igboma fe fufafu ma. ¹⁹ E mu fatuxi Isa ma, naxan na xunyi ra. Fate xunyi salonse birin naperema. Kankan xirixi e boore ra, Ala senɓe fima e birin ma alɔ a wama a xɔn ma ki naxe.

²⁰ Xa wo bara fatan dunɲa fee ma Isa saabui ra, munfe ra wo wo yete luma dunɲa fee xa yaamari bun ma? ²¹ Na yaamari naxe, «A mu lan wo xa yi tongo! A mu lan wo xa yi don! Wo man mu lan wo xa a masuxu!» ²² Na fe birin fama jɔnde. Na seriye mooli fatanxi adamadi nan na.

²³ Na fe mɔɔli maniya lonni ra, barima batui, yete magore, nun fate tɔɔrofe na a kui, kɔnɔ e tide yo mu na, barima e mu nɔma yunubi fee bade mixi bɔɔɛ ma.

3

Ala xa kira

¹ Xa nɔndi na a ra, wo nun Ala xa Mixi Sugandixi nan birin nakelixi faxe ma, wo xa ariyanna fen, Ala xa Mixi Sugandixi magoroxi Ala yirefanyi ma dennaxe. ² Wo xa ariyanna fe fen, dunija fe mu a ra. ³ Barima wo bara faxa, wo xa simaya fa nɔxunxi Ala xa Mixi Sugandixi xa fe i Ala xa fonisireya kui. ⁴ Wo Rakisima Ala xa Mixi Sugandixi na fa, wo fan luma a xa nɔɛ nan kui.

⁵ Na nan a toxi wo lanma wo xa adamadi xa fe kobi birin nabɛnin: yene fe, langoe fe, fe seniyantare, korintɛɛa naxan maniyaxi kuye batufe ra. ⁶ Ala xɔnɔma nɛ na fe mɔɔli ma, nun naxee e rabama. ⁷ Singe ra nu, wo yati nu jɛɛɛma na ki nɛ.

⁸ Kɔnɔ yakɔsi, wo xa yi fe birin bɛnin: bɔɔɛte, geresofe, fe jaaxi, mixi xili kanafe, nun konbi. ⁹ Wo naxa wule fala wo bore bɛ. Wo bara na jɛɛ ki fori bɛnin, ¹⁰ alako wo xa jɛɛ ki nɛɛɛ suxu, naxan lanma Ala jɛɛ ki ma. Na kui, wo fama Ala kolonde a fanyi ra. Na birin luma alɔ mixi naxan dugi fori bama a ma, a dugi nɛɛɛ ragoro a ma. ¹¹ Na kui, Gireki nun Yuwifi e birin keren. Mixi sunnaxi nun mixi sunnatate e birin keren. Xununtaree, mixi xununxi, konyi, nun lasiri, e

birin keren. Isa nan findixi a birin na, a man na a birin i.

¹² Ala wo tan nan sugandixi, wo bara findi seniyeɗɗe ra, Ala xanuntenyie. Wo lan ne wo xa kinikini mixi ma, wo boɗe xa fan, wo xa wo yete magoro, wo boɗe xa beɗi, wo xa diɗe. ¹³ Wo xa wo bore sutura, wo man xa hinne wo bore ra. Xa mixi nde bara fe jaaxi raba a bore ra, na kanyi xa diɗe alɔ Ala xa Mixi Sugandixi diɗeɗi wo ma ki naxe. ¹⁴ Naxan dangi a birin na, wo xa wo bore xanu barima na findima lanyɗi fanyi ra. ¹⁵ Ala xa Mixi Sugandixi nu wama lanyɗi naxan xɔn won be, won boɗe xa bira na lanyɗi foɗo ra. Ala bara wo xili wo xa findi fate keren na, lanyɗi xa lu wo tagi. Wo xa Ala tantu na ma.

¹⁶ Ala xa Mixi Sugandixi xa masenyi fanyi xa lu wo boɗe kui. Wo xa wo bore xaran, wo man xa marasi nun lonni fi wo bore ma. Wo xa na raba suuki nun beɗi ra naxan fatanxi Ala Xaxili Seniyeɗɗi ra. Wo xa Ala tantu na beɗie ra, e xa keli wo boɗe yati yati nan kui. ¹⁷ Wo fe naxan birin falama, wo fe naxan birin nabama, wo xa na birin naba wo Marigi Isa xili ra. Wo xa Baba Ala tantu Isa saabui ra.

Denbaya seriye

¹⁸ Ginee, wo xa lu wo xa moɗie xa yaamari bun ma, alɔ Marigi wama a xɔn ma ki naxe. ¹⁹ Xemeɗe, wo xa wo xa ginee xanu, wo naxa jaaxu e ra. ²⁰ Dimedie, wo xa wo barimixie xui ratinme fe birin kui, barima na rafan Marigi ma. ²¹ Barimixie, wo naxa wo xa die boɗe raji axu e ma, alako limaniya naxa ba e yi. ²² Konyie,

wo xa wo marigie xui birin natinme. Wo naxa wali e ya tode xa gbansan na, alako wo xa rafan mixie ma. Wo xa wali e be wo boɲe fiixexi ra, barima wo gaaxuxi wo Marigi Ala ya ra. ²³ Wo fe naxan birin nabama, wo xa a raba wo boɲe fiixexi nan na, alo wo a rabama Marigi be ki naxe. Wo mu a rabama mixie xa be. ²⁴ Na kui, wo xa a kolon Marigi na sare ragbilenma ne wo ma, naxan findima wo ke ra. Wo na walife Ala xa Mixi Sugandixi nan be, wo Marigi yati yati. ²⁵ Naxan fe kobi rabama, Marigi na fan sare ragbilenma ne a ma. Mixi birin a gbe soɲoma ne, Ala mu mixi yo rafisa a boore be.

4

¹ Konyi marigie, wo xa wo xa konyie masuxu tinxinyi ra, barima konyi nan wo fan na. Wo Marigi na koore ma.

Marasi dɔnxɔɛ

² Wo xa Ala maxandi temui birin. Wo xa wo yete mato, wo xa Ala tantu. ³ Wo Ala maxandi muxu fan be. Ala xa soɲeya raba won ma kawandi kui, alako n xa Ala xa Mixi Sugandixi xa gundo masen birin be. N saxi geeli na fe nan ma. ⁴ Wo Ala maxandi n be alako n xa na fala a fanyi ra, a xa fiixe foɛn, alo a lanma n xa a raba ki naxe.

⁵ Wo xa wo ɲere xaxilimaya ra danxaniyataree ya tode ra. Wo xa na raba sinnanyi ma a raba waxati. ⁶ Wo xa masenyi fanyi ti mixie be, naxan fan. Kuri so temui, foɲe sama ne bande, alako a xa ɲoxun. Wo fan xa fata mixi birin yaabide woɲenyi ra naxan fan.

Χεεβυ δονησε

⁷ N ngaxakerenyi Tikike findixi n xanuntenyi nan na naxan bara n mali a fanyi ra Marigi xa wali xa fe ra. A fama n ma fe birin tagi rabade wo be. ⁸ N a χεεχι νε wo ma alako a xa muxu xa fe tagi raba wo be, a man xa wo ralimaniya. ⁹ N man bara n ngaxakerenyi tinxinxi, n xanuntenyi Onesimo Kòlosika χεε a xa Tikike mati. E firinyi fama n ma fe birin dentεge sade wo be.

¹⁰ Arisitaraki, muxu nun naxan na geeli, a wo χεεbu. Baranabasi δεεχο Maraki fan wo χεεbu. Wo bara marasi σοτο Maraki xa fe ma. Xa a fa wo χονyi, wo xa a rasene a fanyi ra. ¹¹ Yesu, naxan xili falama Yusutu, a fan wo χεεbu. Yuwifì danxaniyatεe nama birin ya ma, yi mixi saxanyi gbansan nan n malixi Ala xa mangeya niini wali rabade. E bara limaniya fi n ma.

¹² Epafirasi, naxan findixi wo χονyika ra, a wo χεεbu. Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa walike nan a ra. A Ala maxandima wo be temui birin alako wo xa danxaniya xa sabati, wo xa Ala waxonfe kolon, wo man xa a raba. ¹³ A wali gbegbe rabama wo be, wo tan danxaniyatεe naxee na Kòlosi, Layodiseya, nun Hiyerapoli. N na a seede ra. ¹⁴ Luki seriba, muxu xanuntenyi wo χεεbu, a nun Demasi.

¹⁵ Wo xa won ngaxakerenyi Layodiseya danxaniyatεee χεεbu, nun Nimifa, a nun danxaniyatεe nama naxan e malanma a xa banxi kui. ¹⁶ Wo na γε yi bataaxe xarande wo χονyi, wo xa a so Layodiseya danxaniyatεee fan yi ra, e xa a xaran. Wo tan fan, wo xa bataaxe xaran n naxan nasanbaxi Layodiseyakaε ma. ¹⁷ Wo xa a fala

Arikipe be, «Fɛnten i xa wali ma, Marigi naxan soxi i yi ra alako i xa na raba a fanyi ra.»

¹⁸ Χεεbui nan yi ki, n tan Pɔlu naxan seβexi wo ma n yete belexe ra. Wo xa ratu a ma n na geeli nan kui yi ki. Ala xa hinne wo birin na.

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2